

Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger loven?

“Børn på 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarlig for at skabe”.¹

Fredericia kommune ser børns deltagelse i demokratiske sammenhænge som en væsentlig forudsætning for at børnene lærer at orientere sig - og ruste sig til at handle i en global verden. Arbejdet med dannelse skal altid tage udgangspunkt i et børneperspektiv og bl.a. sigte mod at udvikle børnenes kritiske stillingtagen og selvstændighed. Det dannende indhold skal være meningsfuldt og udfordre barnet i sin måde at begribe verden på.

I distrikt Erritsø understøtter det pædagogiske personale børnene i at blive livsduelige. Livsduelighed betyder, at barnet opbygger et stærkt selvværd, øver sig i at håndtere glæde samt frustrationer og at håndtere konflikter samt at kunne regulere sig følelsesmæssigt i forhold til en given situation.

Dannelse sker i betydningsfulde fællesskaber og i interaktion med andre, og det er i de sammenhænge, at barnet udvikler sociale kompetencer. Det er også her, at børnene lærer værdien af forskellighed, og at de selv skal bidrage aktivt til at skabe de gode fællesskaber, hvor de kan føle sig værdsat og opleve at høre til.

Det pædagogiske personale støtter børnene i at udvikle evnen til at være aktivt bidragende og deltagende i både små og store børnefællesskaber, samt støtter og guider børnene til at løse konflikter ud fra deres udviklingsstrin. Vi støtter børnene i at blive selvskabende og innovative med lyst til at eksperimentere, finde på nye ideer og er trygge ved at lave fejl. Børnene får indflydelse og medbestemmelse. Vi lytter til børnenes meninger, ideer, undren og bringer dette ind i de pædagogiske aktiviteter og rutiner. Det pædagogiske personale er observerende og analyserende for at se, hvad børnegruppen er optaget af, og hvad fællesskaberne mødes om. Derved tager vi afsæt i børnenes spor både når, der planlægges aktiviteter, og når læringsmiljøet indrettes og organiseres.

I Snaremosen betyder det, at der er fokus på den almene dannelse igennem hele barnets dag. Det pædagogiske personale guider og støtter barnet i, hvordan det begår sig med andre børn og voksne. Her hjælper vi barnet med at navigere i de sociale spilleregler, den gode adfærd og måder at agere på, så alle bliver hørt. Vi giver barnet medindflydelse, medbestemmelse og oplevelsen af demokrati – i henhold til barnets alder. Vi har desuden fokus på dannelsen igennem de daglige rutiner og i samlinger. Her øver vi turtagning, hvor børnene skal lytte til et eller flere andre børn, samt vente på tur. Ved bordet, når vi spiser, har vi fokus på bordskik, vi øver bl.a. ikke at tale med mad i munden eller i munden på hinanden og at sige “Be’ om mere mad”.

¹ Den styrkede læreplan. Rammer og indhold s. 17. Dagtilbudsloven § 8, stk. 2.

Eksempel

Det er frokost tid i Snaremosen, børnene skal i dag have pizza med gnavegrønt. Børnene sidder på deres faste pladser, nogle børn har dækket bord med tallerkner og glas til mælken. Fadet med pizzaer sendes rundt af børnene, og de hjælper hinanden med at holde fadet for efterfølgende at sende det videre til næste barn. Da sidste barn ved bordet har taget pizza, stilles fadet midt på bordet. Skal et barn have mere at spise, siger barnet "Be' om fadet", hvorefter et af de andre børn ved bordet tager fadet hen til barnet.

